

[Hans Hækkerup]

tortur og nedskydning af embedsmænd og sandinister i et forsøg på at skræmme befolkningen til at støtte dem i de områder, hvor de opererer.

For at undgå unødvendig diskussion vil jeg også godt sige, at vi i socialdemokratiet er bekymrede over, at regeringen i Nicaragua har suspenderet en række grundlæggende frihedsrettigheder. Det er vores og de fleste internationale iagttageres opfattelse, at valget i Nicaragua foregik efter det nærmeste, man kan komme demokratiske spilleregler i et land i borgerkrig. Så meget større er vores skuffelse over den seneste udvikling.

Præsident Ortega har sagt, at det er nødvendigt på grund af USAs skærpede kamp mod hans styre og den økonomiske boykot. Man må i hvert fald sige, at USA med deres handelsboykot har opnået præcis det modsatte af, hvad de hævdede de ville opnå. Resultatet er blevet mindre frihed i Nicaragua. Der var en demokratisering i gang, og regeringen havde taget skridt til at løse det grundlæggende problem med en bedre jordfordeling, men alt dette stoppes nu på grund af USAs handelsembargo.

I Costa Rica har konflikten efter vores mening medført en gradvis opgivelse af landets neutrale stilling, en begyndende militarisering af et land, der ellers overhovedet ikke havde et militær. Regeringen tillader i praksis, at de tidligere sandinister, der nu er gået over til contraerne, bruger Costa Rica som base.

Det er således ikke noget lyst billede, der tegner sig af situationen i Centralamerika, og konflikterne har fået lov til at bide sig fast. Contadoralandenes fredsinitiativ, tilbage-trækning af fremmede militærrådgivere, stop for våbenleverancer udefra, stop for militærøvelser med deltagelse af lande uden for regionen og stop for støtte til guerillaerne, er kørt fast, først og fremmest fordi USA har tilladt El Salvador, Honduras og til en vis grad Costa Rica at blokere processen.

Her er vi nok ved det, der først og fremmest skiller os og udenrigsministeren. Vi mener, at USA havde mulighed for at sikre en fredelig løsning i Centralamerika på selvbestemmelsens grundlag, hvis de virkelig ønskede det. USA kunne jo starte processen med at opgive handelsembargoen mod Nicaragua og genoptage de tosidede drøftelser

med sandinisterne, man havde i Manzanillo, men som USA afbrød i januar måned i år.

Vi finder det vigtigt, at regeringen klart og tydeligt siger disse ting til USA. Og vi finder det vigtigt, at regeringen på ministermødet mellem de ti, Spanien, Portugal og Contadoralandene i næste uge i Luxembourg understreger Danmarks vilje til at støtte Condadorainitiativet.

Vi er derfor lidt betænkelige ved formuleringen af den erklæring om Centralamerika, der blev vedtaget på EPS-mødet den 10. september i år, og hvor de ti udtrykker deres støtte til en aftale, der kan sikre en fredelig, omfattende og verificerbar løsning. Det er ordet »verificerbar«, der skaber problemer. Ikke fordi vi er imod, at tingene kan verificeres, men ordet kunne opfattes som en henvisning til de ændringsforslag til Contadoraktudkastet, som El Salvador, Honduras og Costa Rica enedes om på et møde i oktober 1984 i Tegucigalpa, og som var stærkt medvirkende til, at Contadorprocessen gik i stå.

Jeg vil derfor bede udenrigsministeren bekræfte, at den danske regering fortsat arbejder for at opnå enighed om det reviderede udkast til Contadorakten, således som det blev fastslået i fællescommuniquet fra San José-mødet.

Sidst, men ikke mindst, finder vi det vigtigt, at Danmark øger sit økonomiske bidrag til at hjælpe flygtningene og andre fordrevne folkegrupper, bl.a. indianerstammer, at vi øger støtten til det arbejde, danske organisationer som WUS, SiD og Folkekirkens Nødhjælp udfører i Centralamerika. Der er efter vores mening behov for at gøre en særlig indsats i forhold til Nicaragua, udbygge handelssamkvemet og give flere statslån for at støtte Nicaragua i en vanskelig situation, så de kan fortsætte det genopbygningsarbejde, der startede, efter at Somoza blev væltet.

Jeg vil derfor på socialdemokratiets og det radikale venstres vegne foreslå, at folketinget tilkendegiver sin opfattelse i følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer regeringen til
– at støtte Contadoralandenes initiativer til fremme af fred i Centralamerika, som de senest er fremlagt i udkastet til den såkaldte »Contadorakt for fred og samarbejde i Centralamerika«, og intensivere samarbej-